

DANISH AGRICULTURAL MARKETING BOARD

مجلس تصريف المنتوجات الزراعية الدانمركية

MIDDLE EAST OFFICE

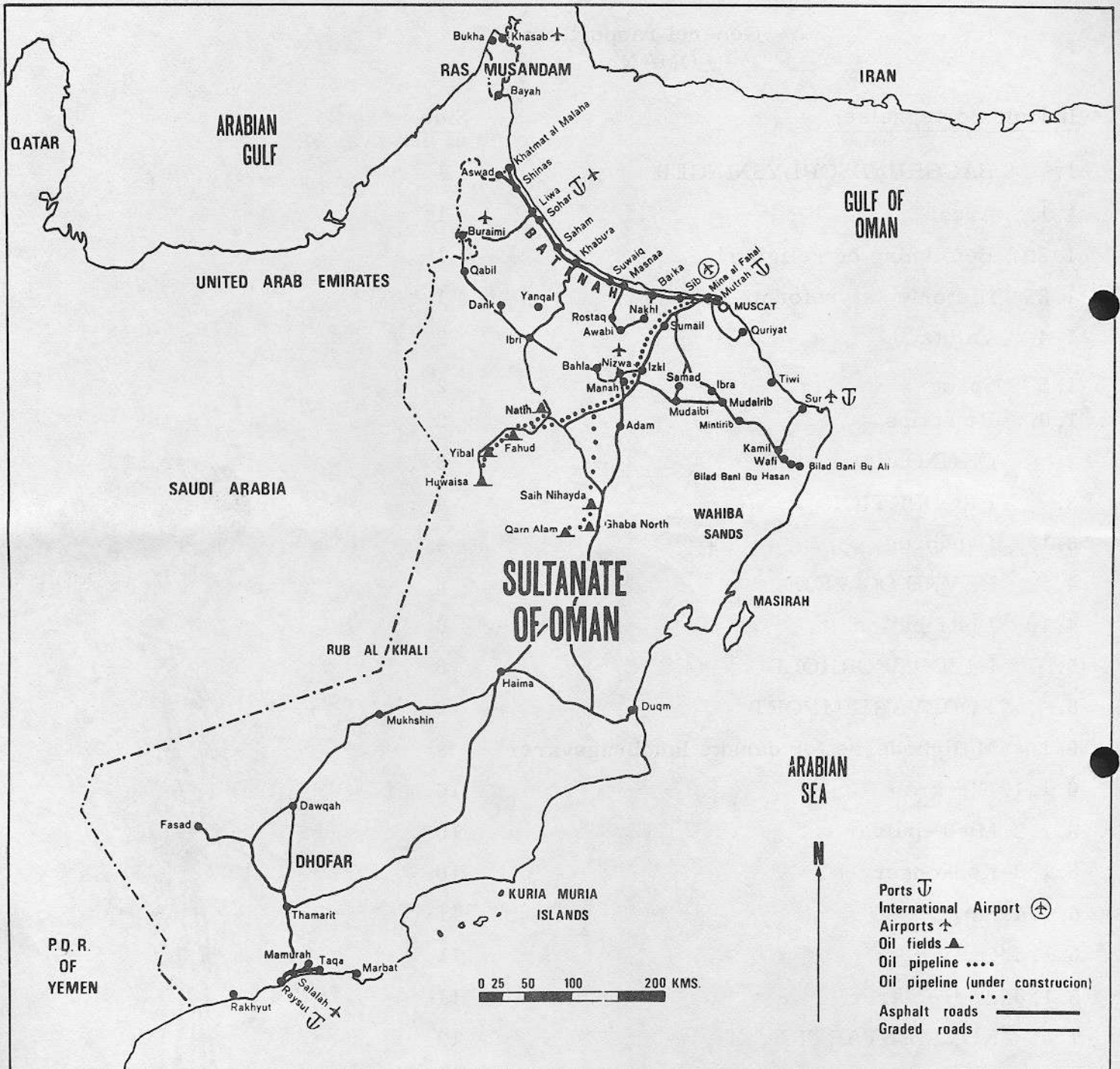
AMATOURY BLDG. HAMRA STREET
P. O. B. 1846 - BEIRUT - LEBANON
TEL. 340295 - 340296 TELEGR. AGROSALE BEIRUT

Generel rapport om OMAN

<u>Indholdsfortegnelse:</u>	<u>Side</u>
1. BAGGRUNDSOPLYSNINGER	1
1.1. Areal	1
1.2. Befolkning og religion	1
1.3. Historie, styreform	1
1.4. Valuta	2
1.5. Sprog	2
1.6. Rejsetips	3
2. ØKONOMI	3
3. PRODUKTION	4
3.1. Landbrug	4
4. HAVNE OG VEJE	6
4.1. Distribution	6
5. IMPORTFORHOLD	8
6. FØDEVAREIMPORT	8
6.1. Mulighederne for danske landbrugsvarer	9
6.1.1. Fjerkræ	10
6.1.2. Mælkepulver	10
6.1.3. Kødkonserver	10
6.1.4. Smør	11
6.1.5. Ost	11
6.1.6. Andre varer	11
7. KOMMENTARER	12



*A boy of Rostaq,
a mountain town
in the interior.*



THE SULTANATE OF OMAN

- Ports
- International Airports
- Airports
- Oil fields
- Oil pipeline
- Oil pipeline (under construction)
- Asphalt roads
- Graded roads

Generel rapport om

OMAN

baseret på oplysninger indsamlet under Søren Padkjær's besøg

20. - 23. april 1975

1. BAGGRUNDSOPLYSNINGER

1.1. Område

Oman er beliggende på det sydøstlige hjørne af den arabiske halvø og har grænser mod nord til U. A. E. og Saudi Arabien, mod vest til P. D. R. Y. (Sydyemen) samt en 1600 km. kystlinie langs Det arabiske Hav og Gulf of Oman. Landets grænser ligger ikke ganske fast, og det skønnes at dække et areal på ca. 250.000 km². Langs kysten er et fra 10 til 30 km. bredt lavland med en årlig nedbør på ca. 100 mm, og den største del af befolkningen bor her beskæftiget ved fiskeri og primitivt landbrug. En bjergkæde med op til 3000 meter høje tinder adskiller kystregionen fra det indre højland, hvor der findes en del primitive oase-landsbyer. Det mest frugtbare distrikt er Dhofar ved grænsen til P. D. R. Y., og det er her den kinesisk-støttede oprørsbevægelse holder til.

1.2. Befolkning og religion

Der foreligger ingen nøjagtige befolkningsopgørelser, men det skønnes, at der bor omkring 600.000 personer i landet. Den indfødte befolkning er arabere, der tilhører den islamitiske tro, men desuden findes et stort antal udlændinge - indere, pakistanere, arabere samt europæere beskæftiget ved større konstruktionsarbejder. Myndighederne foretog i 1974 en omfattende kontrol af udlændingenes opholds- og arbejdstilladelser, hvilket resulterede i udvisning af en del arbejdere samt midlertidig eller permanent lukning af en lang række forretninger.

Indbyggerne har et ret afslappet forhold til religionen, og der tillades import af svinekød og spiritus, men med begrænsninger for omfanget af distributionen (se senere).

1.3. Historie, styreform

Oman menes at have haft forbindelse med oldtidens kulturlande dels som transitstation for Østens varer og dels som leverandør af kobber til Mesopotamien. Landets skæbne har ellers skiftet mellem besættelse (af bl. a. portugisere og persere) og erobringer (riget strakte sig fra det sydlige

Persien til Zanzibar ved Afrika's østkyst). Landets 2. hovedstad lå for godt 100 år siden i Zanzibar, og man kan stadig genkende den negroide afstamning på en del af Oman's nuværende befolkning. Siden 1798 har der eksisteret politiske aftaler med Storbritanien, og ved hjælp af engelske tropper lykkedes det i 1959 endelig Sultanen at bekæmpe Imam'en (den religiøse leder) og derved bringe landets langvarige indre stridigheder til afslutning. Imam'en havde krævet retten over det indre af landet, hvorimod Sultanen hævdede, at de to løst definerede stater, Oman og Muscat, begge var under hans herredømme, og med Sultanens sejr kaldtes landet fra 1959 Sultanatet Oman med hovedstad i byen Muscat. De andre arabiske lande havde støttet Imam'en som den retsmæssige hersker, og først i 1971 blev Oman anerkendt som medlem af den Arabiske Liga og F. N. Forud herfor var sultanen i juli 1970 blevet styrtet af sin søn, Qaboos, som med sin britiske uddannelse fandt, at hans far ikke formåede at omsætte landets pludselige rigdomme, efter oliefund i 1967, til gavn for indbyggerne. Hidtil havde landet været næsten hermetisk lukket for fremmede og fremmed indflydelse, der fandtes ingen aviser eller radio, indbyggerne levede en isoleret og fattig tilværelse, og den sociale og samfundsmæssige udvikling, som ihvertfald en del af befolkningen ventede, kom ikke. Til gengæld er det siden 1970 gået dobbelt stærkt, og samfundet er nu ved at virke og tage form.

Sultan Qaboos Bin Sa'id er den øverste myndighed og vælger selv sin regering. Sultanen udnævner også guvernører i landets provinser, og endelig er et kommunalsystem med tilhørende servicefunktioner under udbygning.

1. 4. Valuta

Den tidligere valuta, Rial Saidi, er nu afløst af Rial Omani, som er opdelt i 1000 baizas, og som svarer til ca. kr. 16.00. Der er frie valutatransaktioner.

1. 5. Sprog

De fleste fødevareimportører er enten udenlandske datterselskaber eller drives af indere, og de endnu få rent lokale firmaer ejes ofte af veluddannede statsansatte, der kun arbejder den halve dag. Der vil derfor normalt ikke være sprogproblemer for den tilrejsende, med mindre man skal i kontakt med den arabisktalende mindre veluddannede del af befolkningen.

1. 6. Rejsetips

Besøgende må enten have visum eller, som det mere almindelige, ca. 1 måned i forvejen anmode sin lokale forbindelse om fremskaffelse af et n. o. c. (no objection certificate). Sammen med anmodning herom må man fremsende samtlige oplysninger indeholdt i passet (navn, bopæl, stilling, udstedelses- og udløbsdatoer, nummer, fødselsdato, nationalitet), og man bør ikke rejse til Oman før man har bekræftelse på, at n. o. c. 'et er givet og ligger parat i lufthavnen.

Hotelsituationen har hidtil været håbløs, men udvidelser på to eksisterende hoteller samt konstruktion af to nye giver håb om snarlig forbedring.

Kontorernes åbningstider er normalt fra 8 - 13 og 16 - 19.

Forretningsbesøg bør finde sted i perioden oktober/november til april/maj, hvor minimumstemperaturerne er mellem 16 og 25 grader. Det tilrådes, ikke at medbringe spiritus, som iøvrigt kan købes på hotellerne, og som private efter et specielt gradueringsystem (jo højere løn, jo mere spiritus) kan indkøbe lokalt.

2. ØKONOMI

Det offentliges indtægter og udgifter har de seneste tre år været:

	<u>1972</u>	<u>1973</u>	<u>1974</u>
Indtægter Mill. R. O.	53.0	68.5	220.0
Udgifter Mill. R. O.	71.6	92.9	201.0
Heraf på udviklingsprojekter	29.9	29.9	107.0

Udviklingsprojekter omfatter social-og infrastrukturforbedringer, medens den resterende del af beløbene dækker den meget kostbare kamp mod oprørerne i Dhofar og almindelig opbygning af forsvar, nu hvor englænderne ikke længere betaler dertil, samt til drift af ministerier og paladser. Over 90% af indtægterne kommer fra oliesalg. Bruttonationalproduktet var i 1973 på R. O. 132,7 mill, eller ca. kr. 3.530 per indbygger, hvilket dog ikke giver et reelt billede af forholdene, idet denne i sig selv beskedne velstand endnu ikke er fordelt til borgerne i noget særligt omfang. Der er dog sket store fremskridt; på tre skoler i 1969/70 gik ialt 900 elever, nu (1973/74) er der 110 skoler med ialt ca. 35.000 elever.

Der er nu (udgangen af 1973) 15 hospitaler og 122 læger mod i 1970 henholdsvis 5 og 33.

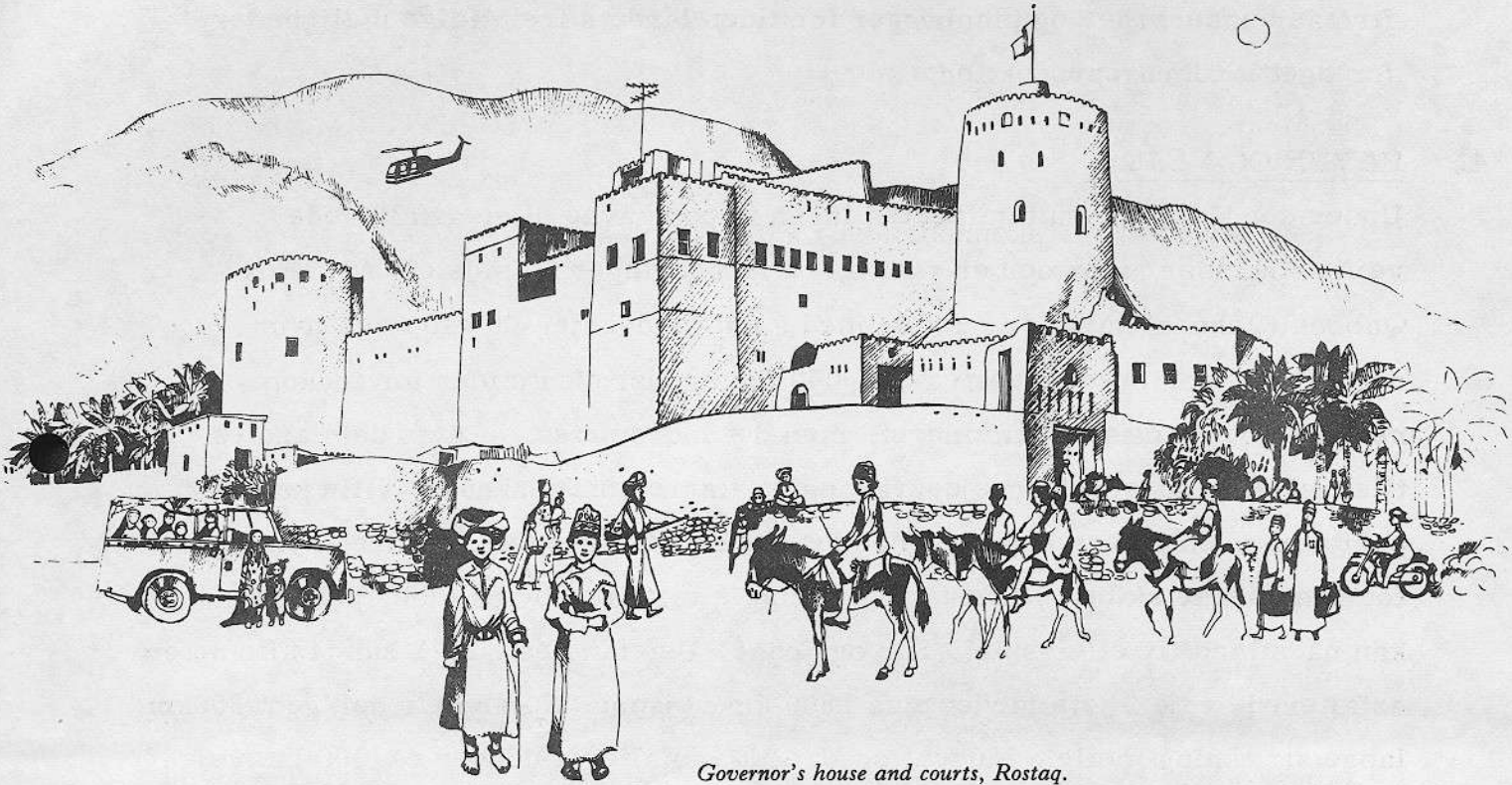
Det er kun en mindre del af befolkningen, der skaber sig en direkte pengeindtægt. Ifølge en undersøgelse i 1972 var der 35.000 ansatte i private firmaer (19.500 udlændinge, 15.500 omani) samt 5.318 offentligt ansatte (4.765 omani og 553 udlændinge). Disse tal er steget betydeligt siden, men det må skønnes, at ca. 3/4 af befolkningen stadig lever baseret mere eller mindre på naturalieøkonomi.

3. PRODUKTION

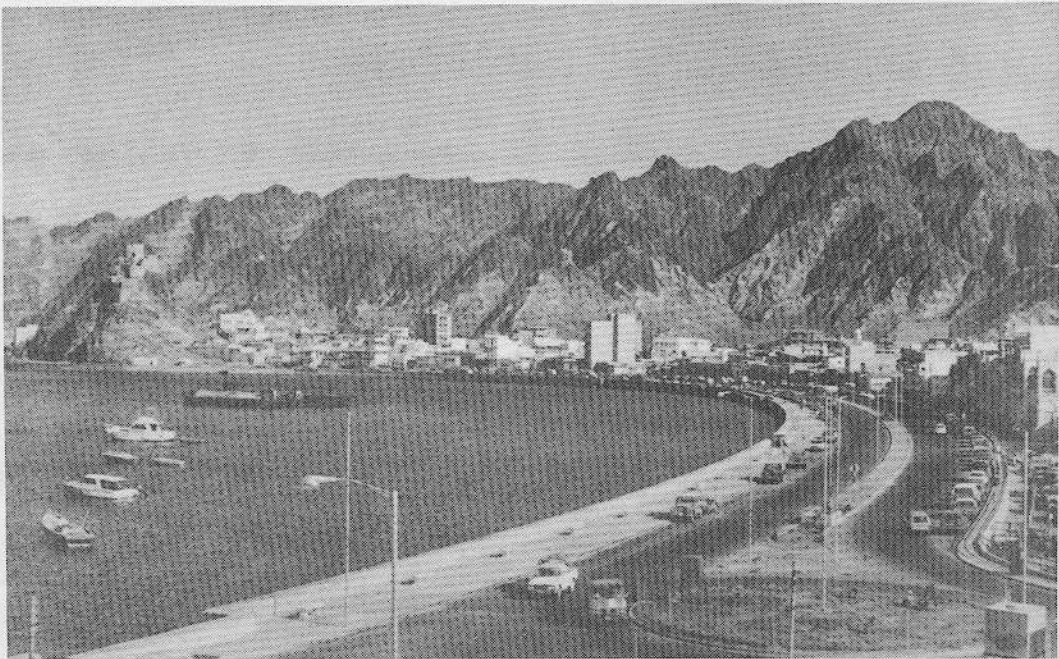
Der finder i dag ingen industriproduktion sted, men planer foreligger for etablering af cementfabrik, raffinaderi samt for udnyttelse af overskudsgassen, der fremkommer ved olieboringer, til fremstilling af gødning, gummi og kemikalier.

3.1. Landbrug

Det skønnes, at ca. 36.000 ha. er under opdyrkning, hvoraf 40% er beliggende langs kysten. Ifølge de foreliggende statistikker er gennemsnitsbrugene på 1,6 ha., og ca. 80% af landets befolkning skulle være beskæftiget med landbrug. Ud af knap 1/2 mill. landbrugere er der således kun ca. 22.500 bedriftsejere, som hver skal brødføde gennemsnitlig 22 personer - der bliver ikke meget til hver. Arealet er opdyrket med 37% dadler, 15,5% lucerne, 11% løg samt bananer, tobak, limefrugt og 3,3% hvede, og den totale produktion kunne i 1973 anslås til RO 6,874 mill eller RO 305,50 per bedrift. Der findes 5 produktions- og eksperimentallandbrug, der dels producerer til almindeligt salg og dels gør forsøg med nye produkter. Et af brugene har kvægopdrædt; man forsøgte først med to frisiske tyre fra farmen i Ras Al Khaimah (se vor rapport om U. A. E.), og kalvene avlet med lokale køer vejede da også betydeligt mere end normalt, men desværre reduceredes frugtbarheden, og man forsøger nu med 9 tyre fra Kenya. Under eksperimentalfarmene findes 19 centre, hvorigennem de opnåede resultater kommer ud blandt befolkningen, og samtidig distribueres herfra gødning, sæd og sprøjtemidler til kostpriser. Der gives desuden råd om og tilskud til pumper, kunstvanding, oplagspladser og distribution.



Governor's house and courts, Rostaq.



2. Muttrah's strandpromenade. I baggrunden ses på to af bjergtinderne borge, der formentlig er bygget af portugiserne for ca. 450 år siden. Også i bjergegne ses sådanne borge som bevis for den krigsfyldte tilværelse, landet har haft.

I 1972 blev husdyrantallet opgjort til 160.000 geder, 9.000 får, 90.000 køer og 66.000 æsler og kameler. Europæiske og amerikanske firmaer undersøger og planlægger for tiden landets fremtidige muligheder for øget landbrugsproduktion.

4. HAVNE OG VEJE

Under den tidligere sultan fandtes ingen importhavne eller asfalterede vejforbindelser, men der er sket store forbedringer de sidste 4 år: Mina Qaboos (Qaboos' havn) er nu klar med 9 dybvandskajer (30-40 fod), hvor der ifjor importeredes næsten 500.000 tons gods. Ventetider for indkommende skibe er næsten elimineret, men det indrømmes, at hvis der fandtes tilstrækkelig uddannet arbejdskraft og et større antal pakhuse, ville kapaciteten uden videre kunne fordobles. Der findes desuden mindre havne for kystgående skibe i Raysut (ved Dhofar's vigtigste by Salalah, der kun kan nåes med fly eller skib), Sur og Sohar. Der fandtes i 1971 kun ti kilometer asfalterede veje i hele landet plus 1800 km vejspor. Nu er hele den godt 300km. lange strækning mellem Muscat og U.A.E. asfalteret udover ca. 200 km veje til andre dele af landet. Desuden er der mere end 4.000 km grusveje, hvor det dog er bedst - både for bil og passager - at køre i Landrover.

4.1. Distribution

Muscat, Muttrah, Ruwi området er faktisk det eneste, hvor indbyggerne har en pengeindtægt at bruge. Der findes fire større og en del mindre importører, alle bosat i hovedstadsområdet, og ialt vel en kølehuskapacitet på 1000 tons. Ruwi, som er den nye by, har efterhånden fået 4-5 supermarkeder, medens handelen i de andre byer stadigvæk sker gennem souk'en (marked med mindre købmænd). Den anden store gruppe forbrugere af importerede fødevarer er konstruktions- og olielejrene, der dels importerer direkte og dels forsynes fra lokale importører. Endelig er der et mindre marked i Salalah, hvor der er stationeret en del soldater, og nogle af Muscat-importørerne har afdelinger her, som forsynes med skib. Den fattige del af befolkningen lever overvejende af egne grøntsager og fisk, som er en populær og lettilgængelig spise. Fisk sendes også i betydelige mængder til det indre af landet, hvor de efter en langsommelig, besværlig og varm tur har opnået en egen lugt og et besynderligt udseende.



3. Med Mina Qaboos i baggrunden ses stranden hvor fiskerne om morgenen lander deres fangst fra de fiskerige vande, der omgiver Oman. Nederst til højre ses de træbyggede både - dhows - der transporterer gods langs kysthavnene og som kan sejle både til Afrika og Indien.



4. Så er fiskerbådene kommet ind, og lasten vurderes inden auktionarius kommer og på bedste Hanstholm-vis får nattens fangst solgt. Der er hver formiddag et farverigt skue af kvinder og mænd, der kappes om at få de bedste lunser af små-hajerne, tun, hammour og de andre lækre fisk. der fanges

Det var tidligere meget udbredt, og findes stadig, at Dubai-købmænd forsynede Oman med varer, men efterhånden som havnefaciliteterne forbedres og flere skibe anløber Muscat, vil en større del af handelen foregå direkte. Ingen af importørerne er interesserede i at importere varer via Dubai, idet der vil være praktiske problemer med videreforsendelsen samtidig med, at den ofte billigere fragt til Dubai vil modsvares af ekstra omkostninger til kørsel, told mm. Det er særligt et problem med letfordærligevarer, idet der kan være lange perioder uden anløb af skibe med frys og køl.

5. IMPORTFORHOLD

Under besøget oplevede vi eksempel på, at en dansk eksportør ikke have fået legaliseret sine dokumenter af en arabisk ambassade, og vi fremsender derfor som bilag liste over nødvendige dokumenter ved eksport til Oman.

Tolden er nu ophævet for de fleste fødevarer, og udgør 2% for alle andre varer undtagen spiritus, der beskattes med 75% + 2% værditold. For varer importeret af regeringen eller entreprenører, der arbejder for regeringen, betales ingen told.

For ca. 2 måneder siden suspendede regeringen alle betalinger til igangværende projekter for at kunne foretage en samlet vurdering af landets behov og muligheder. De handlende, der leverer til arbejdslejrene, måtte fortsætte leverancerne, men uden betalinger, og dette har naturligvis trukket på disse firmaers kapital, så der er forekommet forsinkelser med betaling og ordreafgivelse til de udenlandske leverandører. Remburs må normalt tilrådes.

De fire førende importører af landbrugsvarer er:

Ramnklal B. Khotary, Muscat (ingen kølekapacitet)

Muttrah Cold Store (Spinney's) - (supermarket og 300 tons køl og frys)

African Eastern Ltd. (Unilever datterselskab) - (300 tons køl og frys)

Fairtrade Ltd. (Modern Supermarket) - (120 tons køl og frys)

6. FØDEVAREIMPORT

I Omans importstatistik angives U. A. E. som største leverandør (ca. 20% af den totale import), men da det næsten udelukkende drejer sig om transitvarer, udviser statistikken ikke det helt korrekte billede. Vi vedlægger kopi af 1974-importtallene for en række varer opdelt på leverandørlande. Tidligere års

tal er ikke sammenlignelige, idet man for første gang i 1974 medtog import til regeringsprojekter, olieejre og lignende. Importværdien er baseret på kurserne per 31. 12. 1974:

£1 = RO 0, 819
 US\$1 = RO 0, 349

Ifølge den danske statistik har eksporten af fødevarer udviklet sig som følger:

	1973		1974	
	Tons	1000kr.	Tons	1000kr.
Fersk, kølet, frosset svinekød	8	95	6	72
Saltet, tørret, røget svinekød	5	57	9	113
Okse-og kalvekød	-	-	19	266
Fjerkræ	56	308	166	1.108
Slagteriaffald	-	2	1	7
Kødkonserver				
Skinker	4	56	11	180
Bove	1	7	4	49
Bacon	-	2	-	2
Pork luncheon meat	3	15	3	15
Mixed luncheon meat	1	6	2	13
Chopped ham & pork	1	4	2	18
Pølser, herm. og ikke herm.	7	50	13	94
Oksekødkonserver	2	19	3	39
Anden kødkonserver	4	46	15	198
Smør	2	15	41	307
Ost	1	7	6	84
Mælke- og flødepulver	212	1.362	421	2.844
Anden mælke- og flødekons.	20	62	32	73
Andre landbrugsvarer		1		25
Totalimport af landbrugsvarer fra Danmark		2.114		5.507

6.1. Mulighederne for danske landbrugsvarer

Omans import af levende dyr, kødvarer og mejeriprodukter er i værdi

steget fra RO 801.000 i 1971, 1,286 mill. i 1972, 2,584 mill. i 1973 til RO 4,167 i 1974, og afspejler et stigende behov for importerede fødevarer. Her følger gennemgang af de vigtigste danske eksportvarer.

6.1.1. Fjerkræ

Som nævnt har der hidtil ikke været regelmæssige anløb af skibe med fryserum, og en stor del af importen af fjerkræ købes fra Dubai-importører. Det er desuden ofte billigere at købe i Dubai end tage direkte levering, idet der med charter-afskibninger til Dubai kan tilbydes en noget lavere pris end med de regulære liniebåde, der anløber Muscat. Under vort besøg var der ingen kyllinger på lager, og der sås i forretningerne kun franske kyllinger leveret fra Dubai. Detailprisen var RO 0,800 per kilo.

Forbruget af frosne kyllinger er stærkt stigende, men stadig lille, og med de uregelmæssige skibsforbindelser er det ofte mere et spørgsmål om at få varen frem, end om prisen er en smule for høj. Det tilrådes derfor eksportørerne, når en direkte afsejling til Muscat skal finde sted, telegrafisk at fremsende tilbud til deres forbindelser.

6.1.2. Mælkepulver

NIDO dominerer markedet og en del af forbruget leveres fra Danmark.

Detailpriser hos agenten, Muttrah Cold Stores, var

1.8 kg.	RO 2.600 (sås også til RO 2.500)
2 lb.	RO 1.100
400 grs.	RO 0.500

6.1.3. Kødkonserves

Markedet er beskedent, idet vi antager, at den i statistikken under punkt 013 nævnte store import fra Australien omfatter forarbejdet kød i frosset stand. Stabburt fra Norge er vel repræsenteret, bl. a. med wiener pølser 300 gr. net til RO 0.550, hvor der er arabisk tekst på dåsen. Danske wiener pølser 8 oz. solgte til RO 0.425, og BLM 2 lb. til RO 0.900. Den længe eksisterende forordning om, at svinekødsprodukter skal opbevares separat fra alt andet, skal nu håndhæves, og det betyder, at produkterne såvel på lagre som i forretninger skal opbevares i eget aflukkelige rum. Da de mange mindre forretninger ikke har plads til noget sådant, vil enten distributionen begrænses betydeligt eller reglen fortsat blive overtrådt. Under vort besøg så vi kun én

forretning (Spinney's nye supermarked) med eget "pork-room", medens de øvrige stadigvæk havde svinekødsprodukterne blandet med andre varer, som sædvanlig.

6.1.4. Smør

Der er stadigvæk få forretninger med køleskabe, og den største omsætning er derfor dåsesmør fra Australien. Ifølge en faktura dateret 13.12.74 er importprisen for Golden Churn A \$ 15 per 24x12 oz karton, og detailprisen er ca. RO 0,335 - 0,350 per dåse. Lurpak sælges til RO 0,275 for 1/2 lb. og RO 0,525 for 1 lb. Til sammenligning koster margarine RO 0,120 - 0,160 for 8 oz.

6.1.5. Ost

Ligeledes grundet mangel på opbevaringsmuligheder er holdbare oste som smelteost på dåse, i runde æsker med 6/8 stykker og i glas mest udbredte. Kraft fra Australien er det dominerende mærke. Dels på grund af det forholdsvis primitive marked, og dels på grund af de dårlige skibsforbindelser (hvilket til en vis grad hænger sammen), er der kun et begrænset marked for danske oste.

6.1.6. Andre varer

Øl kan kun importeres af to firmaer, som har licens på import og salg af alkoholiske drikke. Private kan købe fra disse firmaer, ligesom der er udskænkning på hotellerne. Store forbrugere er også konstruktions- og olielejrene i de tilknyttede klubber.

Frosset kød sælges i begrænset omfang gennem de to større supermarkeder overvejende til udlændinge. Prisen er høj i forhold til australsk kød, og på grund af de ofte forekommende strømsvigt, især i sommermånederne, er kødet ofte af en ringe kvalitet. De to største kølehuse har dog nu egen generator.

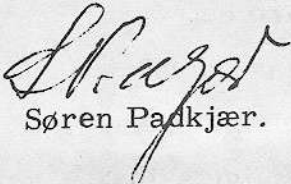
Fiskekonserves sælger ganske godt for de billigere typers vedkommende, hvor især japansk tuna og makrel dominerer.

Småkager ses i en del butikker, og har en i forhold til det ellers ret primitive marked god udbredelse.

7. KOMMENTARER

Det kan være vanskeligt at bedømme, om den store aktivitet der på det seneste har været i Oman, vil fortsætte. De kendte oliebeholdninger er forholdsvis små, og der er endnu overhovedet ingen forarbejdningsproduktion i landet. Hidtil har kræfterne været samlet om - bortset fra bekæmpelsen af oprørerne i Dhofar - konstruktion af veje, lufthavn, havn og ejendomme, samt ikke at forglemme Sultanens store pladser. Dette er naturligvis en forudsætning for enhver videre udvikling, og da landet kun siden den nuværende herskers tiltrædelse i 1970 er trukket ud af det primitive beduin- og jordbrugsstade, som endnu er fremherskende i dele af det indre højland, vil det være for tidligt at bedømme dette marked på længere sigt.

Med venlig hilsen,
Beirut kontoret.


Søren Pædkjær.

Beirut, maj 1975.

SP/gy